

Vastuullinen kansainvälisyys ja liikkuvuus - vinkkejä opettajalle

Ideoita liikkuvuuden suunnitteluun ja arviointiin yhdessä oppilaiden kanssa.

Ennen ensimmäistä tuntia:

- Suunnittelussa huomioidaan vastuullinen kansainvälisyys (ks. opas ja vastuullisuuslupaukset).
 - Hankkeesta ja liikkuvuuksista tiedotetaan koko koulun väelle.
 - Oppilas- ja henkilökuntavalinnat ovat avoimia ja kannustavia kaikille.
 - Perehdytetään kaikki vastuullisuusteemaan.
- Oppilaiden osallistaminen
 - Pohditaan yhdessä projektin tavoitteita.
 - Kokoonnutaan yhdessä ennen liikkuvuuksia ja niiden jälkeen, osallistetaan myös vanhemmat.
- Tässä dokumentissa on ehdotus ensimmäiselle tunnille.

Tavoitteet liikkuvuudelle:

Koko hankkeen tavoitteet:	Tavoitteet liikkuvuudelle:
Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet:	Oppiainekohtaiset tavoitteet

Opettajille: Suunnitellaan yhdessä, millaisia tavoitteita on hankkeelle, sen aikaiselle liikkuvuudelle ja miten hanke ja liikkuvuus edistävät oppiainekohtaisia ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteita. Osallistetaan myös oppilaita asettamaan itselleen tavoitteita

Ideoita liikkuvuuksien suunnitteluun:

Esimerkkiteemoja ennen liikkuvuutta:

1. Hankkeen esittely, tavoitteet ja toiminta.
2. Vastuullisuus, mitä se on.
3. Vastuullisuussuunnitelman laatiminen, yhteiset pelisäännöt.
4. Vastuullisuussuunnitelman tsekkaus, viimeiset muistuttelut kaikesta.

Tunnit, jotka pidetään liikkuvuuden jälkeen

1. Matkan yhteenveto, itsereflektio, tiedottamissuunnitelma.
2. Matkaraporttien/esitysten laadinta.
3. Raportin esittely koko koululle.

Tuntisuunnitelmapohja ensimmäiselle tunnille (90 min):

- Opettajan lyhyt alustus: (n. 5-10min)
 - Miksi mennään, mihin mennään, mitä tehdään, projektin yleiskuvaus, käytännön asioita.

Opettajalle: Käsitellään yleisiä asioita projektista. Esimerkiksi mihin oppilaat nyt ovatkaan sitoutumassa, liikkuvuusjakson yleisiä tavoitteita ja miten liikkuvuusjakson suunnittelua tehdään.

- Motivaattori: Videoklipin näyttäminen, aikaisempien reissujen kuvien katsominen
 - <https://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/projektit/vastuullisen-matkailun-portaat/materiaalit/> (hyviä videoita vastuullisesta matkailusta)
 - <https://www.youtube.com/watch?v=wx4PYuuKrEs&t=3s> (Youtuben esittelyteksti: *Haastattelu Toolbox Consulting Ltd:n Vivian Kankaan kanssa kiinalaisten matkailijoiden kulttuurikohtaisista eroista vastuullisen matkailun ymmärtämisessä. Kuvattu Vastuullisen matkailun portaat – projektin toimesta MATKA 2020 –messuilla Helsingissä 16.1.2020.) Englanniksi.*
 - <https://www.youtube.com/watch?v=ITgg2d5FFPE&t=3s> (Youtuben esittelyteksti: *Haastattelu Reilun matkailun yhdistyksen Anu Häkkisen kanssa yksittäisen matkailijan vastuullisista teoista. Kuvattu Vastuullisen matkailun portaat –projektin toimesta MATKA 2020 –messuilla Helsingissä 16.1.2020.)*

- Ryhmäkeskustelutehtävä: (n.10min)
 - Mitä tavoitteita oppilaat haluavat asettaa hankkeelle ja liikkuvuusjaksolle?
 - Mitä halutaan erityisesti oppia?

- Ryhmäkeskustelun purkaminen:

Pohtikaa tavoitteita, luokaa ryhmälle omia tavoitteita. Miettikää myös, miksi kansainvälisiä hankkeita ja liikkuvuuksia toteutetaan?

- Ryhmäkeskustelutehtävä: (n. 15 min)
 - Miksi vastuullista kansainvälistymistä? Mitä vastuullisuus tarkoittaa? Mitä kaikkea siihen kuuluu? Miksi kansainvälistyminen on tärkeää? Miksi liikkuminen osana kansainvälistymistä on tärkeää?

Opettajalle: Keskustelutehtävä, jossa oppilaat saavat itse pohtia mitä kaikkea on vastuullisuus. Tarkoituksena on lähestyä vastuullisuutta ilmiönä, jota lähestytään monialaisesti. Voitte myös tutustua <https://www.reilumatkailu.fi> sivustoon ja hakea sieltä inspiraatiota. Tärkeintä on kuulla oppilaiden omia pohdintoja vastuullisuudesta ja kansainvälistymisestä!

- Ryhmäkeskustelutehtävän purku: (n. 5min)
- Vastuullisen kansainvälistymisen lupauksiin tutustuminen: (n.10min)

Opettajalle: tutustutaan vastuullisen kansainvälistymisen lupauksiin ja keskustellaan siitä, mitä ne tarkoittavat meille.

- Liikkuvuuden suunnittelu alkuun: (n. 30min)
 - Kaikki käytännön asiat:
 - Voitaisiko matkalle vastuuttaa erilaisia tiimejä?
 - Miten tiimi toimii? Onko tiimillä puheenjohtaja ja kirjuri?
 - Onko jokaisella vastuualue esimerkiksi yksi ryhmä keskittyy ruokailuun, toinen energian käyttöön, kolmas liikkumiseen?
 - Mistä kaikesta vastuullinen kansainvälinen liikkuvuus koostuu?
 - Lähdetään liikkeelle suurista kokonaisuuksista ja myöhemmin mietitään pienempiä vastuullisuustekoja.
 - Mistä matka koostuu?
 - Vastuullisuussuunnitelman laadinnan aloitus

Opettajalle: Vastuullisuussuunnitelmaan voi käyttää vastuullisuuslupauspohjaa.

- Miten tästä eteenpäin? (n. 10min)
 - Yhteisten tapaamisten sopiminen.
 - Miten paljon oppilaat suunnittelevat kotona?
 - Miten vanhemmat voisi osallistaa?
 - Oppilaiden kanssa sovitaan myös viestinnästä.

Opettajalle: Käydään läpi, mitä kaikkea oppilaat tekevät ennen seuraavaa tapaamista. Suunnitellaan mitä ja kuinka paljon tulee tehdä itsenäisenä ja kuinka useasti tapaatte. Mietitään yhdessä oppilaiden kanssa, kuinka viestitte, missä kanavissa ja tarvittaessa jakakaa vuoroja.

Liikkuvuuden jälkeisille tunneille ideoita

- Keskustellaan reissusta
 - Yleistä fiilistä
 - Mahdollisia lähestymistapoja: Millaisia kansainvälistymiskokemuksia oppilaat saivat? Millaisia vastuullisuustekoja tehtiin? Mitä opittiin?
 - Ryhmien huomioiden purkaminen
 - Millaisia huomioita vastuullisuuden toteutumista seuraavat ryhmät tekivät omasta aiheestaan?
- Tarkastellaan laatimaamme vastuullisuussuunnitelmaa ja vastuullisuuslupauksia.
 - Miten pysyimme suunnitelmissa ja lupauksissa? Mitä on vielä toteuttamatta? Miten pysyitte vastuullisuuslupauksissa? Mitä pitää vielä niihin liittyen tehdä?
- Esityksen suunnittelu
 - Suunnitelkaa, miten esittelette matkaa muulle koululle.
 - Käyttäkää apunanne keskusteluista tehtyjä muistiinpanoja.

Opettajalle: Suunnitellaan, miten esitellään matkaa koko koululle. Sisällössä kannattaa ottaa huomioon vastuullisuusteot, kansainvälisyyskokemukset ja oppimiskokemukset. Huomioidaan rento ja positiivinen meininki, kaiken ei tarvitse olla vakavaa! Annetaan oppilaille mahdollisimman vapaat kädet, mutta painotetaan että olette nyt koulunne edustajia!

- Mietitään yhdessä, millaista palautetta annatte käyttämillenne toimijoille, kuten kuljetus ja majoitus.

Opettajalle: Suunnitelkaa aiempien keskustelujen pohjalta, millaista palautetta annatte käyttämillenne toimijoille, jos ette ole sitä vielä tehneet.

- Huomioidaan raportointi jo liikkuvuuksien aikana. Helpottaa kirjaamista hankkeen lopussa.
 - Mitä teitte, miten teitte, miten otitte vastuullisuuden huomioon?
 - Oppilaiden tekemä raportointi voi olla myös luovempaa!

Opettajalle: Jos hanke jatkuu vielä, niin reissusta tehtävä raportti tulee sen hankkeen osaraportiksi. Tarkista, mitä rahoituksen antaja vaatii raportissa olevan, jos sellaista vaatii.

LIITE 1: laaja-alaisen osaamisen tavoitteet

Laaja-alaiset tavoitteet:

- L1: Ajattelu ja oppimaan oppiminen
 - Oppilas oppii hakemaan tietoa vastuullisuuteen liittyen ja soveltamaan sitä aikaisemmin oppimaansa tietoon
- L2: Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
 - Oppilas ymmärtää millainen asema kulttuurilla on kohdemaassa.
 - Oppilas ymmärtää, että kaikki paikallisen kulttuurin tavat eivät välttämättä ole kestäviä ja eettisiä
- L3: Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
 - Oppilas ymmärtää, miten omalla toiminnallaan voi vaikuttaa matkan kestävyys.
- L4: Monilukutaito
 - Oppilas harjoittaa merkkien lukutaitoa, sekä ymmärtää, että eri maissa on olemassa omat merkintänsä samaan asiaan.
- L5: Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
 - Oppilas oppii käyttämään digitaalisia välineitä osana reissusuunnittelua.
- L6: Työelämätaidot ja yrittäjäyys
 - Oppilas ymmärtää ryhmätyöskentelyn merkityksen yhteisen matkan suunnittelussa
- L7: Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen
 - Oppilas ymmärtää vaikuttamisen tärkeyden osana vastuullisuutta

Mietitään miten projektimme vastaa laaja-alaisen osaamisen teemoihin. Monesti tällaiset hankkeet on ihan parasta laaja-alaisuutta

